

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 8 september 2021
Portefeuille(s): Monumenten
Portefeuillehouder(s): Touria Meliani
Behandeld door: Monumenten en Archeologie, Anette van Dijk,
anette.van.dijk@amsterdam.nl

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen van de leden De Grave-Verkerk, Biemond, Nadif, Boomsma en Nanninga inzake de mogelijkheden om de regeling herstel historische winkelpuien opnieuw beschikbaar te maken

Nummer: 262

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 31-05-2021 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van de leden De Grave-Verkerk, Biemond, Nadif, Boomsma en Nanninga inzake de mogelijkheden om de regeling herstel historische winkelpuien opnieuw beschikbaar te maken. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Toelichting door indieners

In de vorige bestuursperiode hebben de toenmalige VVD-raadsleden Van der Ree, Ruigrok en Toonk het initiatiefvoorstel 'Amsterdam in de etalage' ingediend. Hierin werd voorgesteld te inventariseren welke historische winkelpuien en gevelreclames – al dan niet verborgen – gerenoveerd zouden kunnen worden om deze in de oorspronkelijke staat te herstellen. De indieners stelden voor om vervolgens een plan van aanpak uit te werken waarin de gemeente winkeliers te hulp zou schieten bij het renoveren van deze historische winkelpuien.¹

Het voorstel heeft uiteindelijk geleid tot een regeling waarbij winkeliers tot 50% subsidie konden krijgen voor de renovatie van een historische winkelpui, tot maximaal 5.000 euro voor onderzoek en tot maximaal 15.000 euro voor renovatie. Totaal werd er 1,3 ton beschikbaar gesteld, waarvan een deel bestemd was voor de inventarisatie en het opzetten van de subsidieregeling.

Uit de antwoorden op schriftelijke vragen van D66 van 19 februari bleek dit voorjaar dat de 1,3 ton inmiddels volledig is benut en dat de historische staat van zo'n 7 winkelpuien zijn/worden hersteld,

---

¹

<https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/4321326/1#search=%22Amsterdam%20in%20de%20etala%20ge%22>

een aantal renovaties loopt nog (nr. 66).² De concrete resultaten waartoe deze regeling heeft geleid zijn in beeld gebracht in een uitgave van de gemeente en verder ook in een reportage die onlangs verscheen in Het Parool.³ Eerder verscheen er in deze krant een artikel over een herstelde gevelreclame van de Joodse ondernemer Marcus Pels op de Kerkstraat 108 die in Auschwitz werd vermoord.⁴

De indieners van deze vragen zijn van mening dat het zinvol is om te kijken naar de (financiële) mogelijkheden om deze regeling opnieuw beschikbaar te maken voor Amsterdamse winkeliers. De gevolgen van de coronacrisis zijn nog niet geheel uitgewerkt, maar er wordt verwacht dat winkelleegstand gaat toenemen. Zo liet het PBL in december 2020 weten forse leegstand te verwachten, op korte termijn met name in Amsterdam.⁵ Na een periode van leegstand zullen nieuwe winkeliers zich vestigen in deze panden, hetgeen vaak verbouwingen met zich meebrengt. Een uitgelezen kans om winkelgevels uit het verleden in ere te herstellen. Dat maakt het voor de komende periode extra relevant om nieuwe winkeliers te ondersteunen bij het renoveren van historische winkelpuien, want als nieuwe winkeliers zich eenmaal gevestigd hebben is de kans dat ze hun zaak tijdelijk sluiten voor een verbouwing immers een stuk kleiner.

Los van corona wordt er in toenemende mate online gewinkeld, maar corona versnelt deze trend. Nederlanders zullen ook fysiek blijven winkelen, maar het aspect 'beleving' wordt hierbij veel belangrijker. Dit komt naar voren in diverse onderzoeken.⁶ Verzorgde winkelgebieden met een historische en artistieke uitstraling dragen versterken dit aspect. Ook hier komt het belang van gerenoveerde winkelpuien om de hoek kijken. Tot slot willen college en raad dat de stad zich gaat richten op een nieuwe type bezoeker dat Amsterdam bezoekt voor cultuur, historie en architectuur. Ook hier kan de uitstraling van winkelgebieden een positieve bijdrage aan leveren.

De indieners zijn benieuwd of het college zich kan vinden in bovengenoemde argumenten en zo ja, of het financiële mogelijkheden zijn om deze regeling weer beschikbaar te maken. De indieners willen hiervoor een aantal suggesties aandragen die het college in overweging kan nemen.

Gezien het vorenstaande hebben de leden De Grave-Verkerk, Biemond, Nadif, Boomsma en Nanninga, namens de fractie van de VVD, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen aan het college gesteld:

Het college kan de gestelde vragen als volgt beantwoorden.

---

²

https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9777785/4/SV66_21_Beantwoording%20schriftelijke%20vragen%20Bosman%20en%20Kat%20subsidie%20voor%20herstel%20historische%20winkelpuien

³ <https://www.parool.nl/ps/deze-historische-winkelpuien-zijn-in-oude-glorie-hersteld~ba2ab616/>

⁴ <https://www.parool.nl/nieuws/de-nalatenschap-van-grossier-marcus-pels~bb1dc311/>

⁵ <https://www.pbl.nl/nieuws/2020/pbl-voorziet-forse-toename-van-winkelleegstand-binnensteden>

⁶ <https://retailtrends.nl/item/58034/wat-verwacht-het-winkelend-publiek-van-een-fysieke-winkel>

1. Hoe oordeelt het college het college over de resultaten (gerestaureerde winkelpuien) die zijn behaald doormiddel van de regeling voor het herstel van historische winkelpuien?

Antwoord: Met deze regeling zijn mooie resultaten behaald. Inmiddels zijn verschillende puien opgeknapt en te zien is dat met de verbeterde puien, ook het straatbeeld meteen een facelift krijgt. Er is veel kennis opgedaan door de inventarisaties en historisch onderzoek. Een en ander heeft bijvoorbeeld geresulteerd in een brochure over historische winkelpuien waarin de historische ontwikkeling van deze gebouwdelen worden beschreven en uitgelicht (bijgevoegd). Verder zijn er veel waardevolle contacten gelegd met bijvoorbeeld winkelstraatmanagers.

2. Kan het college zich vinden in de argumenten die de indieners van deze vragen aandragen om het belang aan te stippen van het opnieuw beschikbaar maken van deze regeling?

Antwoord: Het college onderkent het belang dat de indieners van deze vragen hechten aan het opnieuw beschikbaar stellen van subsidie voor historische winkelpuien. Winkelpuien zijn de gezichten van onze gevelwanden en juist de historische exemplaren zijn uniek en van grote betekenis voor de stad. Om deze reden is in het kader van de Aanpak Binnenstad €200.000 beschikbaar gesteld voor het herstellen van historische winkelpuien in het Centrum (zie ook onder 7).

3. Uit de schriftelijke vragen van D66 blijkt dat het beschikbaar gestelde subsidiebedrag volledig besteed is. Zijn er nadien aanvragen afgewezen omdat er geen budget meer beschikbaar was?

Antwoord: Er zijn geen aanvragen voor herstel van winkelpuien afgewezen omdat er geen budget meer beschikbaar was. Op dit moment is er tot het einde van het jaar nog subsidiegeld beschikbaar voor stadsbreed herstel van winkelpuien.

4. Hoeveel in aanmerking komende gevels uit de inventarisatie zouden nog gebaat zijn renovatie? En in hoeverre zijn de eigenaren en/of winkeliers van deze panden hiervan op de hoogte?

Antwoord: De inventarisatie richtte zich op straten met veel historische winkelpuien namelijk de Kinkerstraat, Van Woustraat en Ceintuurbaan. Dit om het beperkte inventarisatie-budget zo efficiënt mogelijk in te zetten en te spreiden over de stad. Eerder waren de Nieuwendijk en de Utrechtsestraat al geïnventariseerd. In al deze straten zouden nog enkele tientallen puien in aanmerking kunnen komen voor subsidie. De eigenaren en winkeliers in deze straten zijn indertijd actief benaderd om hen op de subsidiemogelijkheid te wijzen. Ook de Bedrijfsinvesteringszones/winkelstraatmanagers zijn op de hoogte gebracht.

5. Is er vanuit de gemeente contact geweest met erfgoedverenigingen over dit onderwerp? Zo ja, hoe kijken deze verenigingen aan tegen deze subsidieregeling? Vinden zij het zinvol deze regeling te herintroduceren?

Antwoord: Er is contact geweest met de erfgoedverenigingen. Zij zien deze regeling ook als een goede manier om erfgoedwaarden van de stad te behouden. In samenwerking met erfgoedorganisaties zal worden bekeken welke winkeleigenaren in de binnenstad actief benaderd kunnen worden.

6. Heeft het college in kaart hoeveel geld er op zijn minst nodig is om deze regeling weer beschikbaar te stellen? Zo nee, zou het college dit in samenwerking met erfgoedverenigingen en andere betrokkenen in kaart willen brengen?

Antwoord: Nee, dat is niet in kaart gebracht. De opzet van het project was niet vraag-gestuurd maar ging uit van het aanbieden van een subsidiemogelijkheid. Het herstellen van een pui moet immers in eerste instantie passen bij de wensen, de financiële mogelijkheden en tijdsplan van een winkeleigenaar of -huurder.

7. Ziet het college financiële mogelijkheden om deze regeling opnieuw beschikbaar te maken? Zo ja, welke? Zo nee, wil het college eventuele toekomstige financiële meevallers gebruiken om deze regeling opnieuw beschikbaar te maken?

Antwoord:

Ja, het college vindt het belangrijk dat dergelijk erfgoed goed bewaard en gerestaureerd wordt. Op dit moment is er tot het einde van het jaar een subsidieplafond ingesteld van €86.000 voor onderhoud en herstel van erfgoed waaronder winkelpuien in de gehele stad. Dit budget is ontstaan door weer teruggekomen, niet bestede subsidiegelden van diverse restauratieprojecten die goedkoper uitvielen of om uiteenlopende redenen niet doorgingen. Een overzicht van niet bestede subsidiegelden die weer terugvloeden, was ten tijde van de beantwoording van de schriftelijke vragen van de leden Bosman en Kat (12 maart 2021) nog niet bekend.

Daarnaast is speciaal voor stadsdeel Centrum in het kader van de Aanpak Binnenstad € 200.000 beschikbaar gesteld specifiek voor het herstellen van historische winkelpuien. Nadat de subsidieverordening is aangepast, een voordracht hiertoe vindt u bij de stukken van de commissie KDD van 21-9-2021, is het voor winkeleigenaren mogelijk een subsidiebedrag aan te vragen waarbij onderzoeks- en herstelkosten gecombineerd kunnen worden tot een totaalbedrag van €20.000. Dit is een vereenvoudiging die de indieners veel administratieve lasten scheelt waardoor het aantrekkelijker is om van de subsidieregeling gebruik te maken.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Touria Meliani
Wethouder Monumenten